NÁVRH NA RIEŠENIE PRÁVNEJ ÚPRAVY ODBORNEJ PSYCHOLOGICKEJ ČINNOSTI V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

NAVRHOVANÁ PRÁVNA ÚPRAVA:

NÁVRH ZÁKONA O VYKONÁVANÍ, REGULÁCII A ŠPECIALIZAČNÝCH OBLASTIACH ODBORNEJ PSYCHOLOGICKEJ ČINNOSTI A SLOVENSKEJ KOMORE PSYCHOLÓGOV

Obsah

I. Dôvodová správa
II. Legislatívny zámer Návrhu zákona o vykonávaní, regulácii a špecializačných oblastiach odbornej psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov

I. DÔVODOVÁ SPRÁVA

Začiatok praktického legislatívneho úsilia slovenských psychológov o legislatívne usporiadanie podmienok vykonávania tejto profesie, predovšetkým v záujme ochrany klientov pred nekvalitným, príp. nekvalifikovaným poskytovaním psychologickej starostlivosti, či psychologických služieb, siaha už do roku 1983, kedy bol na VI. zjazde Slovenskej psychologickej spoločnosti pri SAV v Bratislave prijatý „Návrh právnej normy o psychologickej starostlivosti“. Pre málo kooperatívny postoj českých psychológov, a najmä príslušného Vedeckého kolégia pedagogiky a psychológie ČSAV, však zostal tento (na tie časy veľmi progresívny) dokument len v deklaratívnej podobe.

Hneď po zmene politických pomerov (už 22.12.1989) ustanovil Akčný výbor Slovenskej psychologickej spoločnosti pri SAV legislatívnu komisiu, ktorej úlohou bolo v čo najkratšom čase vypracovať príslušné návrhy legislatívneho usporiadania podmienok psychologickej činnosti a predložiť ich na diskusiu odbornej verejnosti. Legislatívna komisia Slovenskej psychologickej spoločnosti pri SAV vstúpila zároveň do rokovania s príslušnými orgánmi SNR.

V čase intenzívnych príprav východiskových materiálov (29.6.1990) vstúpil do platnosti zákon o psychologickej činnosti v Rakúsku. Stal sa pochopiteľne ďalším významným inšpiračným zdrojom najmä „architektúry“ pripravovaného návrhu zákona a istým spôsobom podnietil, že slovenský návrh bude zahrňovať patričné európske dimenzie.

Po zhruba štvorročnom úsilí Slovenskej psychologickej spoločnosti pri SAV schválila NR SR 13.júla 1994 Zákon č.199/1994 o psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov s účinnosťou od 1.9.1994. Zákon poveril zriadením komory Hlavný výbor Slovenskej psychologickej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied.

Ustanovujúce Valné zhromaždenie Slovenskej komory psychológov sa uskutočnilo v decembri 1994.

13. júla 1997 (teda presne na trojročné výročie prijatia slovenského zákona) bola v Dubline Slovenská komora psychológov prijatá za člena EFPA (European Federation of Psychologists` Associations) a predseda komory sa stal členom prezidentskej rady EFPA, ktorá sa schádza 3x ročne v Bruseli, kde má EFPA svoj sekretariát.

Ku dňu 30.12.2003 mala Slovenská komora psychológov 560 členov, čo je cca 1/4 psychológov, pôsobiacich na Slovensku. *(dodať čerstvé údaje k 31.12.2004)*

Činnosť komory zabezpečovalo t.č. 9 sekcií (v abecednom poriadku):

1. sekcia dopravných psychológov
2. sekcia forenzných psychológov
3. sekcia klinických psychológov
4. sekcia poradenských psychológov
5. sekcia psychológov neštátnych zdravotných zariadení
6. sekcia psychológov práce, organizácie a personálneho rozvoja
7. sekcia psychológov v ozbrojených zložkách
8. sekcia psychoterapeutov
9. sekcia sociálnych psychológov

? neviem ako je to t,č, so sekciou kríz a nešťastí - Vierka, prosím Ťa aby si to doplnila, ak treba

V*ýraznejší rozvoj praktickej psychológie* na Slovensku začal od dvadsiatych rokov minulého storočia, kedy začali prví psychológovia pôsobiť (v Psychotechnickom ústave – ***doplniť*** **!**) a následne najmä v zdravotníctve (predovšetkým v oblasti psychiatrie) a v doprave. Koncom päťdesiatych rokov sa činnosť psychológov pomerne rýchlo rozširovala do školstva, sociálneho rezortu, priemyslu, armády, rezortu vnútra i do rezortu spravodlivosti. V tomto období prakticky každý rezort hľadal svoj vlastný model „metodického zastrešenia“ činnosti psychológov, ktorí v ňom pôsobili – no ukazovala sa stále zreteľnejšia potreba nadrezortnej koordinácie praktickej psychologickej činnosti. V roku 1973 spracovala Slovenská psychologická spoločnosť pri SAV návrh na konštituovanie Vládneho výboru pre psychológiu, ktorý však opäť zostal len v deklaratívnej podobe (sčasti aj pre nesvornosť vtedajších protagonistov psychologickej obce).

Za nasledujúci (a už pomerne úspešný) pokus medzirezortnej koordinácie najmä v oblasti psychologického poradenstva možno považovať činnosť Rady vlády SR pre výchovné poradenstvo v 80-tych rokoch. Podstatnú časť činnosti rady zaberala koordinácia psychologických služieb predovšetkým v oblasti pedagogicko-psychologického (školský rezort) a manželského psychologického (sociálny rezort) poradenstva. Predsedom rady bol minister školstva, podpredsedom minister práce a sociálnych vecí a rezorty vnútra, spravodlivosti, zdravotníctva, stavebníctva a priemyslu zastupovali námestníci ministrov. Činnosť rady sa však postupne utlmovala, najmä pre nemožnosť prekonávania „rezortných bariér“, ktoré boli v tom období pomerne pevné.

Hneď začiatkom 90-tych rokov bolo v živnostenskom zákone č. 455/1991 Z.z. „psychologické poradenstvo neklinického charakteru“ zaradené do zoznamu živností a tak psychologickú činnosť ako živnosť začali uskutočňovať jedinci, ktorí nemali potrebné vzdelanie a kvalifikáciu alebo pod titulom psychologickej činnosti

uskutočňovali psychické zdravie občanov priamo ohrozujúce parapsychologické a pseudopsychologické praktiky. To boli hlavné dôvody, pre ktoré Slovenská psychologická spoločnosť pri SAV iniciovala prípravu zákona o psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov.

Slovenská komora psychológov počas svojej osemročnej existencie už úspešne vyriešila viacero prípadov nekvalifikovaného (príp. neoprávneného) poskytovania psychologických služieb.

Európske kontexty:

EFPA (Európska federácia psychologických asociácií), ktorej je Slovenská komora psychológov členom, existuje 22 rokov a združuje 150 000 psychológov zatiaľ v 31 európskych krajinách. K dnešnému dňu existujú národné zákony a právne regulácie ochraňujúce titul „psychológ“ a/alebo právne regulácie profesie psychológa v 10 členských štátoch EU a v 8 iných európskych štátoch. Navyše v najmenej piatich ďalších krajinách sa takéto zákony pripravujú.

Ide teda o 23 z 31 európskych krajín, združených v EFPA. Z členských štátov EÚ sú to: Anglicko (legislácia v procese), Belgicko, Dánsko, Fínsko, Francúzko, Grécko, Írsko (legislácia v procese), Nemecko, Portugalsko (legislácia v procese), Rakúsko, Španielsko, Švédsko a Taliansko. Z štátov, ktoré nie sú členmi EÚ ide o týchto 10 krajín: Českú republiku, Estónsko, Chorvátsko, Island, Maďarsko, Maltu (legislácia v procese), Nórsko, Poľsko, Slovensko a Švajčiarsko (legislácia v procese).

Najdôležitejším cieľom EFPA je podporovať vysokú kvalitu vzdelávania a výcviku psychológov tak na národnej ako i európskej úrovni tak, aby sa podporovala mobilita psychológov a aby bola psychológia praktizovaná na vysokej úrovni kdekoľvek v Európe.

Z postsocialistických krajín je Slovensko zatiaľ jediné, kde máme legislatívne vymedzenie psychologickej činnosti sústredené v jednom zákone. Analogické zákony (podľa slovenského vzoru) majú rozpracované v Chorvátsku a v Českej republike. V septembri 2004 sme na požiadanie poskytli znenie nášho zákona Veľvyslanectvu Rumunskej republiky, ktorý im má slúžiť pri príprave ich národnej legislatívnej úpravy psychologickej činnosti.

Existuje iniciatíva EFPA, aby sa psychologická profesia stala regulovanou profesiou na európskej úrovni – je vypracovaný návrh štandardov „európskeho diplomu zo psychológie“. Prezident EFPA, Tuomo Tikkanen – na žiadosť predsedníctva SKP – listom zo 17.7.2003 deklaroval politickú vôľu obrátiť sa oficiálne na vládu SR, aby akékoľvek legislatívne zmeny rešpektovali existujúce európske štandardy tak, aby bola možná voľná mobilita slovenských psychológov v Európe. V tomto liste uvádza, že plánovanie akýchkoľvek zmien v slovenskej legislatíve, by sa malo uskutočňovať v zhode s tým, čo už bolo akceptované v EFPA, t.j. profesijná príprava minimálne 6 rokov, ktorá zahŕňa 5-ročné univerzitné vzdelávanie a následný rok praxe pod supervíziou.“

Dňa 25.8.2003 sa obrátila Európska federácia psychologických asociácií listom priamo na predsedu vlády SR Mikuláša Dzurindu, v ktorom prezident EFPA Tuomo Tikkanen vyjadruje obavu, že ak sa pôsobnosť Slovenskej komory komory psychológov bude týkať len psychológov pracujúcich v oblasti zdravotníctva, stratí sa tým právna regulácia a kontrola psychológov, pôsobiacich v ostatných oblastiach (vzdelávanie, sociálna starostlivosť, vnútro, doprava, spravodlivosť, priemysel, súkromné psychologické služby atď.) EFPA rokuje s European Commission’s Internal Market Unit of Regulated Professions o budúcej regulácii pychologickej profesie (Directive

proposal COM [2002] 119) na európskej úrovni. List bol zaslaný na vedomie aj ministrovi spravodlivosti SR, Danielovi Lipšicovi a ministrovi zdravotnictva SR, Rudolfovi Zajacovi.

Ostatná e-mailová informácia pána Tuoma Tikkanena z 5.1.2004 hovorí o tom, že psychológia ako regulovaná profesia bude na európskej úrovni akceptovaná v roku 2004 (v článku 15 pripravovanej Direktívy Európskej komisie o rozoznávaní profesionálnych kvalifikácií).

Tuto bude stručná história zrušenia doterajšej komory .....

Právna regulácia vykonávania psychologickej činnosti v Slovenskej republike na nadrezortnej úrovni je z hľadiska tak poskytovateľov ako i odberateľov psychologickej starostlivosti, resp. psychologických služieb podmienkou *sine qua non* najmä preto, že:

- longitudinálna (pokračujúca) psychologická starostlivosť prechádza spravidla prierezovo viacerými rezortami
- nadrezortne koordinovaná psychologická starostlivosť (najmä o klientov s komplexnejšími psychologickými problémami, prípadne potrebami) zvyšuje efektívnosť systému takejto starostlivosti
- vykonávanie štátnej, či súkromnej psychologickej činnosti ani v súčasnosti nezabezpečuje dominantne niektorý z rezortov
- problém ochrany občanov pred nekvalifikovaným vykonávaním psychologickej činnosti je problémom všetkých rezortov, všetkých súkromných psychológov a všetkých psychológov v neštátnych inštitúciách (vrátane ochrany občanov pred zavádzajúcim vystupovaním rôznych „psychologických šarlatánov v médiách“, propagáciou odborne nekompetentnej Silvovej metódy a pod. *– tuto možno uviesť aj ďalšie príklady, skúste navrhnúť)*
- po vstupe do EÚ je potrebné chrániť občanov SR aj pred poskytovaním neodborných psychologických služieb zo strany zahraničných nelicencovaných firiem, ktoré môžu v dnešnom právnom prostredí poskytovať nekvalifikované „psychologické“ služby bez rizika akéhokoľvek sankcionovania pri poškodení duševného stavu, či psychickej integrity dotknutých osôb

Pripravovaný návrh právnej regulácie vykonávania odbornej psychologickej činnosti v Slovenskej republike musí zároveň rešpektovať dikciu Zákona na ochranu osobných údajov č. 428/2002 Z. z.

Doterajšie skúsenosti najmä v aplikačnej oblasti psychológov práce a organizácie ukazujú, že eticky neprípustné komerčné presadzovanie neodborných a iracionálnych prístupov v psychodiagnostike osobnosti, v psychologickom poradenstve a v psychoterapii rôznych psychických porúch a nežiadúcich javov, spôsobuje občanom nemalé ujmy a straty.

Zdrojom manipulácie a stresov najmä nezamestnaných občanov sú tiež aktivity rôznych nekompetentných a nekvalifikovaných subjektov angažujúcich sa v „kvázi“ psychologickom posudzovaní osobnostných vlastností a schopností uchádzačov, pri hodnotení, premiestňovaní, alebo uvoľňovaní zamestnancov

Veľké škody ekonomike a hospodárstvu SR spôsobujú tieto aktivity najmä vtedy ak sa dotýkajú výkonu bezpečnej práce a obmedzujú odborné psychologické prístupy v prevencii zlyhania ľudského činiteľa v profesiách s rizikom spôsobenia úrazu, nehody alebo havárie. Civilizačný a technologický rozvoj prináša so sebou stále náročnejšie požiadavky na výkon psychicky exponovaných profesií, funkcií a činností, vrátane činností s rizikom výkonového alebo morálneho zlyhania. Význam posudzovania psychickej spôsobilosti na ich výkon bude stále narastať. Táto činnosť sa svojím rozsahom už dnes dotýka veľkého počtu občanov a má tiež veľký národohospodársky význam.

Je preto je žiadúce, ako z hľadiska ochrany záujmov spoločnosti, občanov, tak aj profesných záujmov psychológov legislatívne podporiť dohľad nad prevádzkovateľmi rôznych psychologických informačných systémov a regulovať ich činnosť.
Spoločenská prax potvrdzuje, že odborná psychologickej činnosť takúto podporu, a reguláciu naliehavo potrebuje.

Je to ako v záujme vlastnom, tak aj v záujme ochrany ľudských práv a antidiskriminačných opatrení viacerých nových legislatívnych noriem SR. Ich zmyslom všeobecne je snaha zabezpečovať rovnaké podmienky občanov v slobodnom konaní každého občana, zvlášť v prístupe k zamestnaniu, vytvárať účinnú ochranu pred svojvoľným manipulovaním a zneužívaním osobných informácií v podmienkach personálneho klientelizmu a "trhu" s osobnými údajmi.

II. LEGISLATÍVNY ZÁMER NÁVRHU ZÁKONA O VYKONÁVANÍ, REGULÁCII A ŠPECIALIZAČNÝCH OBLASTIACH ODBORNEJ PSYCHOLOGICKEJ ČINNOSTI A SLOVENSKEJ KOMORE PSYCHOLÓGOV

Predkladacia správa

Legislatívny zámer návrhu zákona o vykonávaní a regulácii psychologickej činnosti v Slovenskej republike sa predkladá ako iniciatívny materiál na prerokovanie v Národnej rade SR.

Východiskovým podnetom pre spracovanie tohoto legislatívneho zámeru bolo rokovanie zástupcov predsedníctva Slovenskej komory psychológov so štátnym tajomníkom ministerstva zdravotníctva SR, MUDr. Ján Gajdošom, ktoré sa uskutočnilo dňa .....

Jeho legislatívnym východiskom bude Zákon č. 199/1994 NR SR o psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov z 13. júla 1994 s využitím desaťročných skúseností s jeho uplatňovaním v psychologickej praxi na Slovensku.

Rozhodujúcimi dôvodmi predloženia legislatívneho zámeru je

1. vytvorenie nevyhnutných podmienok pre kvalifikované uskutočňovanie a ďalšie zvyšovanie odbornej kvality psychologickej činnosti v Slovenskej republike a jeho harmonizáciu s pripravovanými právnymi predpismi Európskej únie – najmä

s návrhom European Commission`s Directive *COM (2002) 119*, ktorý bol Európskym parlamentom a Radou Európy prijatý v roku 2004. V zmienenom návrhu sa v článku 15 deklaruje psychológ ako profesia regulovaná na európskej úrovni (bližšie pozri na „www.efpa.be“ → link: EU Commission`s Directive Proposals – články 15 a 54).

2. ***Tuto budú argumentácie od Orosa***

Pri príprave legislatívneho zámeru sa postupuje podľa Metodického pokynu Úradu vlády Slovenskej republiky z 25. septembra 2002 (s účinnosťou od 1. novembra 2002).

PRVÁ KAPITOLA

ÚVOD

Za zásadné výzvy pre spracovanie nového zákona o vykonávaní, regulácii a špecializačných oblastiach odbornej psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov sa považujú:

- Vytvorenie nevyhnutných podmienok pre ďalšie skvalitňovanie úrovne vykonávania odbornej psychologickej činnosti v Slovenskej republike
- Harmonizácia s právnymi predpismi Európskej únie (vrátane tých, v ktorých sa pripravuje unifikácia legislatívnych podmienok pre vykonávanie odbornej psychologickej činnosti vo všetkých členských štátoch Európskej únie).
- Harmonizácia s medzinárodnými zmluvami, medzinárodnými dokumentmi a inými dokumentmi, ktorými je Slovenská republiky viazaná
- Potreba ochraňovania občanov Slovenskej republiky pred neoprávneným a neodborným poskytovaním psychologickej starostlivosti a psychologických služieb nekompetentnými fyzickými a právnickými osobami
- Odstránenie právne rozporného stavu, ktorý bol založený zrušením časti zákona č. 199/1994 Z.z. – ***Tuto bude stručný sumár Orosovej analýzy***

DRUHÁ KAPITOLA

A. ZHODNOTENIE PRÁVNEJ ÚPRAVY PLATNEJ DO 31.12.2004 - ZÁKON Č. 199/1994 Z.Z. O PSYCHOLOGICKEJ ČINNOSTI A SLOVENSKEJ KOMORE PSYCHOLÓGOV

Zákon NR SR č. 199/1994 Z.z. o psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov právne reguluje psychologickú prax na Slovensku prakticky od roku 1995. Priniesol mnohé pozitíva, z ktorých najhlavnejšie nepochybne bolo, že zákon č.199/1994 bráni rôznym šarlatánom a nekvalifikovaným pseudoodborníkom poskytovanie psychologických služieb (napr. takým ako je „typológ“ Ján Šramo, ktorý verejne deklaroval, že vyštudoval psychológiu v Anglicku na cudzie meno, alebo „kozmický terapeut“ Ján Pravda, ktorý ponúkal dôverčivým pacientom „psychoterapiu“, nemajúc ani len maturitu). Ďalšou kategóriou odborníkov, ktorým zákon bráni vykonávať psychologickú činnosť sú odborníci, ktorí vyštudovali iný humanitný odbor

a bez ostychu ponúkajú svoje „psychologické služby“, bez príslušného odborného vzdelania a zodpovednosti za kvalitu a odbornú úroveň nimi vykonávanej „psychologickej“ činnosti.

Skúsenosti od samého začiatku uplatňovania zákona NR SR č. 199/1994 Z.z. o psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov ukazovali, že jeho novelizácia by bola potrebná, a tak bola už v roku 1999 pripravená novela, zahrňujúca najmä:

- redefinovanie účelu zákona
- rozšírenie jeho platnosti na psychológov v štátnych zariadeniach
- definovanie podmienok na vykonávanie psychologickej činnosti
- rozšírenie jeho platnosti na právnické osoby vykonávajúce psychologickú činnosť
- zriadenie zoznamu psychológov vykonávajúcich psychologickú činnosť
- zriadenie zoznamu právnických osôb vykonávajúcich psychologickú činnosť
- zriadenie zoznamu držiteľov osvedčení na vykonávanie psychologickej činnosti podľa jednotlivých špecializačných oblastí psychologickej činnosti
- zriadenie depozitu na ukladanie už vydaných osvedčení na vykonávanie psychologickej činnosti v prípadoch jej dočasného prerušenia
- posilnenie právomoci orgánov SKP pri riešení sťažností, podnetov a odvolaní občanov SR

Výsledky *Analýzy vplyvu všeobecných, profesijných a prierezových komôr na podnikateľské prostredie s návrhom ďalšieho postupu,* ktorú vypracovalo Ministerstvo hospodárstva SR (č. 1262/2003-001 z 14.7.2003) na základe uznesenia vlády SR č. 793/2002 bod B.2, však viedli k návrhu a následným legislatívnym krokom smerujúcim k zrušeniu zákona NR SR č. 199/1994 Z.z. o psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov, čím sa stala spomínaná niekoľko rokov pripravovaná novelizácia neaktuálna a slovenská psychologická obec je postavená pred úlohu nanovo právne vymedziť podmienky vykonávania a regulácie odbornej psychologickej činnosti.

B. PRÁVNE DÔSLEDKY ZRUŠENIA § 4 AŽ 25 ZÁKONA Č. 199/1994 Z.Z. O PSYCHOLOGICKEJ ČINNOSTI A SLOVENSKEJ KOMORE PSYCHOLÓGOV V ZNENÍ NESKORŠÍCH PREDPISOV

1. Podľa zákona č. 199/1994 Z. z. mohli vykonávať psychologickú činnosť podľa § 2 ods. 2 zákona len psychológovia, ktorí získali osvedčenie podľa § 12 ods. 4 zákona.
   Osvedčenie vydávala Slovenská komora psychológov (§ 6 písm. b).
2. Psychologická činnosť podľa § 2 ods. 2 sa vykonávala a vykonáva nielen v rezorte zdravotníctva, ale aj v iných rezortoch (napr. školstvo, väzenstvo a pod.).
3. Podľa § 68 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov bude vydávať licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe a na výkon zdravotníckeho povolania v povolaní psychológ Slovenská komora iných zdravotníckych pracovníkov, asistentov, laborantov a technikov (ďalej len „komora"). Z dikcie § 68 vyplýva, že licencie na výkon povolania psychológ v iných rezortoch ako zdravotníctvo nebude komora vydávať.
4. Zákonom č. 578/2004 Z. z. sa zrušuje Slovenská komora psychológov /ďalej len „komora psychológov"/ (vyplýva to z § 103 ods. 3) z čoho vyplýva, že osvedčenia

pre výkon psychologickej činnosti mimo rezortu zdravotníctva, ktoré boli vydávané komorou psychológov už nebude mať po nadobudnutí účinnosti zákona č. 578/2004 Z. z. kto vydávať.

5. Keďže samostatný výkon psychologickej činnosti, vo svojom mene, na vlastnú zodpovednosť a za odmenu alebo v neštátnych zariadeniach je naďalej viazaný na vydanie osvedčenia podľa zrušenej časti zákona č. 199/2004 Z. z. (§ 12 v spojení **s** § 6 písm. b), je zrejmé, že budúci uchádzači o takúto činnosť (ktorí inak spĺňajú podmienky, napr. požadované vysokoškolské vzdelanie) nebudú môcť získať takéto osvedčenie, pretože vydávanie licencie podľa § 68 zákona č. 578/2004 Z. z. sa na nich nevzťahuje, a teda nebudú môcť vykonávať psychologickú činnosť samostatne. Do úvahy prichádza len výkon funkcie psychológa v pracovnom pomere príp. obdobnom pracovnom vzťahu (napr. ako výkon štátnej služby, verejnej služby), t. j. v rámci tzv. závislej činnosti.
6. Psychológovia vykonávajúci psychologickú činnosť v iných rezortoch ako rezorte zdravotníctva (ďalej len „psychológovia podľa bodu 6") podľa § 2 ods. 2 zákona č. 199/1994 Z. z., ktorí získali osvedčenie podľa § 12 ods. 4 v predchádzajúcom období (pred zrušením § 4 až 25 zákona) budú naďalej oprávnení vykonávať svoju činnosť vo svojom mene aj keď budú už mimo kontroly zrušenej komory psychológov (viď k tomu napr. disciplinárne oprávnenia komory psychológov - § 13), pričom ich členstvo v komore /iných zdravotníckych pracovníkov/ je dobrovoľné (§ 50 ods. 3 zákona č. 578/2004 Z. z.). Taktiež sa žiada uviesť, že nebude existovať orgán, ktorý by bol oprávnený im už udelené osvedčenie odňať.
7. Rozporuplne rieši zákon č. 578/2004 Z. z. členstvo psychológov podľa bodu 6 v komore. Podľa § 102 ods. 5 sa automaticky stávajú členmi komory po nadobudnutí účinnosti tohto ustanovenia (1.1. 2005), hoci ide o komoru *„iných zdravotníckych pracovníkov* ... ". Zároveň treba pripomenúť, že členstvo v komore je dobrovoľné (§ 50 ods. 3), z čoho vyplýva, že môžu z tejto komory k 1. 1. 2005 vystúpiť na základe písomnej žiadosti podľa § 51 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z.

Z doposiaľ uvedeného vyplývajú nasledovné ústavné pochybnosti:

1. Absolventi vysokoškolského štúdia v odbore psychológia spĺňajúci aj ďalšie podmienky zrušeného § 7 ods. 2 zákona č. 199/2004 Z. z., ktorí doposiaľ nezískali osvedčenie podľa § 12 zákona č. 199/2004 Z. z. (ako aj budúci absolventi vysokoškolského štúdia v odbore psychológia) a ktorí chcú vykonávať psychologickú činnosť samostatne a vo svojom mene v inom rezorte ako zdravotníctvo nebudú mať možnosť takúto činnosť vykonávať, pretože nemajú už možnosť osvedčenie pre takúto činnosť nadobudnúť v dôsledku zrušenia príslušnej časti zákona č. 199/1994 Z. z., čím podľa môjho názoru dochádza vo vzťahu k psychológom podľa bodu 6 k ich diskriminácii, čo je v rozpore s či. 35 ods. 1 ústavy *(„Každý má právo ... uskutočňovať inú zárobkovú činnosť")* v spojení s či. 12 ods. 2 a či. 13 ods. 3 ústavy (princíp rovnosti a zákazu diskriminácie). Tento stav možno riešiť **len legislatívnou cestou alebo v rámci konania o súlade príslušných ustanovení zákona č. 578/2004 Z. z. s či. 35 ods. 1 a 2 v spojení s či. 12 ods. 2 a či. 13 ods. 3 ústavy pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.** Stav súladný sústavou by bol taký, keby pre psychológov pôsobiacich mimo rezortu zdravotníctva naďalej existovala komora psychológov, ktorá by mala naďalej oprávnenie udeľovať osvedčenia na výkon psychologickej činnosti podľa zrušeného § 12 zákona č. 199/2004 Z. z.

2. Rozporuplné sú z hľadiska výkladu a uplatnenia aj ustanovenia § 102 ods. 8 až 10 zákona č. 578/2004 Z. z. týkajúce sa prechodu majetku, práv a záväzkov komory

psychológov na komoru /iných zdravotníckych pracovníkov/. Podľa § 102 ods. 8 sa tieto prevedú na komoru k 31. decembra 2004. Z § 102 ods. 9 vyplýva, že ak komora psychológov neprevedie k 31. decembru 2004 na komoru svoj majetok, práva a záväzky tak určí likvidátora (resp. ak ho neurčí, tak ho určí súd), pričom následne sa majetkový zostatok, ktorý vyplynie z likvidácie majetku rozdelí príslušným členom komory rovnakým dielom (§ 102 ods. 10). Z uvedeného vyplýva, že o tom, či sa majetok, práva a záväzky komory psychológov na komoru alebo nie bude rozhodovať štatutárny orgán komory psychológov, pričom je ale zrejmé, že nie všetci členovia komory psychológov budú mať záujem stať sa členmi komory (pre psychológov podľa bodu 6 je členstvo v komore bez právneho významu). Za predpokladu, že štatutárny orgán komory (v ktorom majú väčšinu psychológovia pôsobiaci v rezorte zdravotníctva) rozhodne o prevode majetku, práv a záväzkov komory vzniká otázka majetkovej ujmy u tých členov komory psychológov, ktorí sa nestanú (nechcú) stať členmi komory, hoci sa na tvorbe súčasného majetku komory psychológov primerane podieľali. Ústavne konformné by podľa môjho názoru by bolo len také znenie prechodných ustanovení zákona č. 578/2004 Z. z.., ktoré by umožnilo majetkové vyrovnanie pre tých členov komory psychológov, ktorí neprejavia záujme o členstvo v komore. Podľa súčasného znenia zákona vzniká otázka, či zvolené legislatívne riešenie je v súlade s či. 20 ods. 1 ústavy (rovnaký obsah a ochrana vlastníckeho práva).

C. INFORMÁCIA O PRÁVNOM VYMEDZOVANÍ PSYCHOLOGICKÝCH ČINNOSTÍ V REZORTE ŠKOLSTVA PODĽA PLATNÉHO ZÁKONA NR SR Č. 279/1993 Z.Z. O ŠKOLSKÝCH ZARIADENIACH

(*tu možno uviesť aj príklady právnych rozporov v iných rezortoch)*

Ostatný školský platný právny predpis (*Zákon NR SR č. 279/1993 z 21.10.1993 o školských zariadeniach)* medzi školské zariadenia taxatívne zaraďuje (§ 1, ods. 2): výchovno-vzdelávacie zariadenia, špeciálne výchovné zariadenia, poradenské zariadenia, záujmovo-vzdelávacie zariadenia a školské účelové zariadenia.

Psychologická činnosť sa v obsahovej náplni činnosti týchto zariadení vyskytuje expresis verbis:

1. v § 11, ktorý stanovuje, že *centrum výchovnej a psychologickej prevencie v úzkej spolupráci s rodinou a prirodzeným sociálnym prostredím poskytuje špecifickú sociálnu, psychologickú a liečebno - výchovnú starostlivosť deťom ohrozeným sociálno - patologickými javmi, spravidla ambulantnou formou.*

2. v § 12, ktorý stanovuje, že *liečebno-výchovné sanatórium poskytuje psychologickú, psychoterapeutickú a výchovnú starostlivosť deťom s narušeným psychosociálnym vývinom, u ktorých ambulantná starostlivosť neviedla k náprave.*

3. v § 13, ktorý stanovuje, že *diagnostické centrum poskytuje psychologickú, psychoterapeutickú, výchovnú a zdravotnú starostlivosť deťom, o umiestnení ktorých rozhodol príslušný orgán štátnej správy alebo o to požiadal zákonný zástupca.*

4. v § 20, (ods. 2,3) ktorý stanovuje*, že poradenskými zariadeniami sú pedagogicko-psychologická poradňa a zariadenia špeciálnopedagogického poradenstva, a že na poskytovaní odborných služieb v oblasti výchovného poradenstva a špeciálnopedagogického poradenstva sa zúčastňujú aj výchovný poradca, školský psychológ a školský špeciálny pedagóg.*

5. v § 21, ktorý stanovuje, že *pedagogicko - psychologická poradňa plní úlohy odbornej pedagogickej a psychologickej diagnostiky, odbornej pedagogickej a psychologickej starostlivosti o deti a úlohy poradenstva v otázkach ich výchovy, vzdelávania, osobnostného a profesijného vývinu.*

6. v § 23 (ods. 1), ktorý stanovuje*, že špeciálnopedagogická poradňa poskytuje diagnostické, psychologické, psychoterapeutické, špeciálnopedagogické a rehabilitačné služby a starostlivosť zdravotne postihnutým deťom ...*

7. v § 24 (ods. 2), ktorý stanovuje*, že detské integračné centrum v spolupráci so zdravotníckymi zariadeniami a orgánmi sociálneho zabezpečenia poskytuje diagnostickú, rehabilitačnú, psychologickú, psychoterapeutickú a špeciálnopedagogickú starostlivosť zdravotne postihnutým deťom ...*

8. v § 25 (ods. 2), ktorý stanovuje že *školský psychológ a školský špeciálny pedagóg ... ... poskytujú odbornú psychologickú alebo špeciálnopedagogickú pomoc deťom, zákonným zástupcom a pedagogickým pracovníkom pri riešení výchovných a vzdelávacích problémov.*

Zákon NR SR č. 279/1993 z 21.10.1993 o školských zariadeniach hovorí teda o "psychologickej prevencii, psychologickej a psychoterapeutickej starostlivosti, psychologickej diagnostike, psychologických a psychoterapeutických službách, psychosociálnom a osobnostnom vývine, pedagogicko - psychologickej poradni a o školskom psychológovi.“

Ak by sa však mali dostať vyššieuvedené formulácie do súladu s platným zákonom *NR SR č. 199/1994 z 13.7.1994 o psychologickej činnosti,* bolo by potrebné v pripravovaných rezortných právnych úpravách:

1. termíny "psychologická starostlivosť/psychologické služby" nahradiť termínom *psychologická činnosť*.

2. termíny "psychoterapeutická starostlivosť/psychoterapeutické služby" nahradiť termínom *psychoterapia* (ak ide o činnosť vykonávanú v školských zariadeniach psychológom).

3. termín "psychologická diagnostika" nahradiť termínom *používanie psychodiagnostických metód a testov.*

4. termín "psychosociálny" nahradiť termínom *psychologický a sociálny.*

5. označenie "pedagogicko-psychologická poradňa" nahradiť označením *psychologická poradňa.*

6. označenie "školský psychológ" nahradiť označením *psychológ.*

TRETIA KAPITOLA

NAVRHOVANÁ PRÁVNA ÚPRAVA – ZÁKON O VYKONÁVANÍ, REGULÁCII A ŠPECIALIZÁČNÝCH OBLASTIACH ODBORNEJ

PSYCHOLOGICKEJ ČINNOSTI A SLOVENSKEJ KOMORE PSYCHOLÓGOV

Pracovná skupina poverená predsedníctvom dnes už bývalej Slovenskej komory psychológov v decembri 2003 (založenej zákonom č. 199/1994 Z.z. a zrušenej zákonom č. 578/2004 Z. z.) a Slovenská psychologická spoločnosť pri SAV pristupuje k tvorbe navrhovanej právnej úpravy tak, aby sa budúci zákon o vykonávaní, regulácii a špecializačných oblastiach odbornej psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov stal funkčnou súčasťou vyváženého, prehľadného a stabilného právneho poriadku, zlučiteľného s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie.

Cieľom legislatívnych prác je pripraviť taký zákon, ktorý bude v súlade s ústavou Slovenskej republiky, s ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, medzinárodnými dokumentmi a inými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Navrhovaná právna úprava bude upravovať všetky základné spoločenské vzťahy v oblasti psychologickej činnosti. Za tým účelom bude navrhovaná právna úprava – zákon o vykonávaní, regulácii a špecializačných oblastiach odbornej psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov – z vecnej stránky štruktúrovaná tak, aby obsahovala najmä:

- účel zákona o vykonávaní, regulácii a špecializačných oblastiach odbornej psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov
- vymedzenie predmetu odbornej psychologickej činnosti
- definovanie pojmu odborná psychologická činnosť
- vymedzenie špecializačných oblastí odbornej psychologickej činnosti
- vymedzenie odbornej spôsobilosti na vykonávanie supervidovanej a nezávislej odbornej psychologickej činnosti
- právo na profesné označovanie „psychológ“
- spôsob a miesto vykonávania odbornej psychologickej činnosti
- podmienky na vykonávanie odbornej psychologickej činnosti
- povinnosť mlčanlivosti psychológa
- podmienky ochrany osobných údajov klienta pri vykonávaní odbornej psychologickej činnosti
- spôsob regulácie odbornej psychologickej činnosti v SR
- vymedzenie legislatívneho rámca pôsobnosti a kompetencií Slovenskej komory psychológov

Zámerom predkladateľov je vytvoriť terminologicky presný zákon o vykonávaní, regulácii a špecializačných oblastiach odbornej psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov, v ktorom sa budú používať len správne a v právnom poriadku ustálené pojmy. Nové pojmy budú v navrhovanej právnej úprave právne vymedzené.

I. TÉZY NAVRHOVANEJ PRÁVNEJ ÚPRAVY

Navrhovaná právna úprava, nový zákon o vykonávaní, regulácii a špecializačných oblastiach odbornej psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov bude vychádzať z jasne definovaných téz resp. zásad a myšlienok, ktoré Pracovná skupina poverená predsedníctvom bývalej Slovenskej komory psychológov a Slovenská psychologická spoločnosť pri SAV predkladá v tejto časti.

A.

S využitím praktických skúseností, získaných uplatňovaním zákona č. 199/1994 je potrebné v nových podmienkach členstva Slovenskej republiky v EÚ definovať účel zákona o vykonávaní, regulácii a špecializačných oblastiach a Slovenskej komore psychológov v zhode s formujúcou sa európskou legislatívou v tejto oblasti. Pôjde najmä o rigorózne vymedzenie právnych podmienok vykonávania a regulácie odbornej psychologickej činnosti v Slovenskej republike, tak ako to vyžaduje napr. zákon NR SR č.428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov.

B.

Doterajší zákon vymedzoval psychologickú činnosť na relatívne všeobecnej úrovni a nedotýkal sa podrobnejšie vykonávania odbornej psychologickej činnosti ani v jednotlivých rezortoch a ani v neštátnych zariadeniach, ktoré majú v predmete svojej činnosti činnosť psychologickú, ale nazývajú ju inak. Preto je potrebné, aby zákon striktne a jednoznačne vymedzoval nevyhnutné podmienky a spôsob vykonávania, zabezpečovania a regulácie odbornej preventívnej, interventívnej a/alebo rehabilitačnej psychologickej činnosti. Jej cieľom v najvšeobecnejšej podobe by mala byť optimalizácia najmä duševného života človeka alebo skupiny ľudí v záujme zvyšovania kvality ich života v osobnom, sociálnom a pracovnom prostredí.

C.

Je nutné precizovať všeobecné vymedzenie pojmu odborná psychologická činnosť tak, aby pri zohľadňovaní našich národných špecifík toto vymedzenie harmonizovalo aj s pripravovanou európskou legislatívou v tejto oblasti. Bude preto potrebné pokladať za odbornú psychologickú činnosť najmä skúmanie, výklad, ovplyvňovanie a prognostické hodnotenie správania a/alebo duševného stavu (príp. vnútorného prežívania) človeka alebo skupiny ľudí psychologickými metódami, testami, technikami a ďalšími psychologickými odbornými postupmi, ktoré zodpovedajú súčasným poznatkom psychologických vied a stavu praxe. Jednotlivými oblasťami psychologickej činnosti je potom psychologická diagnostika, vrátane používania psychodiagnostických metód a testov, psychologické poradenstvo a iné formy psychologickej intervencie, psychoterapia vykonávaná psychológom, výcvik v psychologických metódach a technikách. Ďalšími oblasťami psychologickej činnosti sú v odbore psychologických vied také činnosti ako činnosť posudková, konzultačná a expertízna a ďalej činnosť vzdelávacia a výskumná. V súvislosti so vstupom do EÚ bude potrebné v čo najkratšom čase vybudovať systém odbornej supervízie odbornej psychologickej činnosti odborníkmi, na tento účel systematicky školenými a metodicky pripravovanými.

D.

V zhode s konceptom Európskeho psychologického diplomu, ktorý pre národné legislatívy v členských štátoch pripravila EFPA navrhujeme rozlišovať štyri základné špecializačné oblasti odbornej psychologickej činnosti:

- <u>výchova a vdelávanie (education)</u>

Ide o uplatňovanie psychologických činností v oblasti výchovy a vzdelávania detí, mládeže a dospelých c celoživotnom kontítnuu v najširšom slova zmysle (od pôsobenia psychológov v školskom rezorte podľa zákona ..... cez ich pôsobenie v mimovládnych organizáciách až po poskytovanie súkromných psychologických služieb v tejto špecializačnej oblasti)

- zdravotníctvo (health)

Uplatňovanie psychologických činností v oblasti zdravotníctva komplexne vymedzuje zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- práca a organizácia (work & organization)

Ide o uplatňovanie psychologických činností v oblasti .... *tuto bude potrebné a náležité aby čôsi naformulovali „práckari“*

- iné (other)

Sem patria oblasti psychologickej činnosti, ktoré nie sú zaraditeľné do predchádzajúcich troch. V Európskom psychologickom diplome sú príkladmo uvedené psychológia športu a forenzná psychológia. Etablovanie ďalších šoecializačných oblastí je zrejme otázkou času a ďalšieho špecializačného vývinu psychologickej profesie v EÚ.

E.

V zhode s konceptom Európskeho psychologického diplomu, bude potrebné rozlišovať dve úrovne vykonávania psychologickej činnosti.
Závislú supervidovanú odbornú psychologickú činnosť môže vykonávať osoba, ktorá ukončila univerzitné vysokoškolské štúdium v odbore psychológia v trvaní najmenej päť rokov a splnila požiadavky na udelenie diplomu.
Nezávislú samostatnú odbornú psychologickú činnosť môže vykonávať osoba, ktorá ukončila univerzitné vysokoškolské štúdium v odbore psychológia v trvaní najmenej päť rokov, splnila požiadavky na udelenie diplomu a vykonávala supervidovanú psychologickú činnosť v trvaní najmenej jeden rok.

F.

V spoločenskej praxi sa pomerne často vyskytujú prípady neoprávneného používania profesného označenia osobami, ktoré svojím vzdelaním nespĺňajú takéto kritériá. Je teda potrebné striktne vymedziť, že profesné označenie "psychológ" a "psychoterapeut" je oprávnený používať výlučne psychológ, ktorý vykonáva závislú supervidovanú alebo nezávislú psychologickú činnosť.

G.

Zákon by mal jednoznačne vymedziť spôsob, resp. miesto vykonávania odbornej psychologickej činnosti. Pôjde o vykonávanie odbornej psychologickej činnosti v

pracovnoprávnom vzťahu v štátnych zariadeniach, odbornej psychologickej činnosti v neštátnych zariadeniach, samostatne vo svojom mene, na vlastnú zodpovednosť a za odmenu alebo ako odbornej psychologickej činnosti spolupracujúcej osoby držiteľa povolenia na poskytovanie odbornej psychologickej činnosti, ktorým je fyzická osoba.

H.

V doterajšej právnej úprave neboli expresis verbis vymedzené základné podmienky na vykonávanie odbornej psychologickej činnosti. Preto za základné podmienky na odborné vykonávanie psychologickej činnosti psychológov možno pokladať odbornú spôsobilosť, vymedzenie minimálnych štandardov materiálno technického vybavenia psychológa, metodické zabezpečenie a supervíziu jeho činnosti a jeho bezúhonnosť. Každý psychológ je pritom povinný viesť psychologickú dokumentáciu a evidenciu. Psychologická dokumentácia by sa mala viesť pre potreby psychologického pracoviska (a je jeho majetkom) v súlade s odbornými zásadami psychologickej činnosti, v súlade s etickým kódexom a v súlade s osobitnými právnymi predpismi.

I.

Požiadavka zachovávania mlčanlivosti psychológa je kodifikovaná v príslušných zákonných normách vo všetkých európskych štátoch, v ktorých existuje právne vymedzenie psychologickej činnosti. Psychológ je preto povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s psychologickou činnosťou s klientom. Povinnosti mlčanlivosti môže zbaviť psychológa len dotknutá osoba alebo jej zákonný zástupca. Ak by to malo byť na škodu dotknutej osoby, psychológ dodrží princíp mlčanlivosti aj napriek súhlasu na jeho porušenie. Vo verejnom záujme môžu bez súhlasu dotknutej osoby alebo jej zákonného zástupcu zbaviť psychológa povinnosti mlčanlivosti orgány činné v trestnom konaní a súdy.

J.

Ak je objektom odbornej psychologickej činnosti osobnosť človeka, jeho správanie a prežívanie, potom podľa § 8 ods.5 zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov vytvárajú tieto atribúty psychickú identitu každého jedinca. Údaje o psychickej identite konkrétnej fyzickej osoby alebo o jej psychickej pracovnej spôsobilosti sú zaradené do osobitnej kategórie osobných údajov označované ako „citlivé“ alebo „zvlášť citlivé osobné údaje“. podliehajúce sprísnenému režimu spracovávania.

Psychická identita človeka je ako celok identifikovateľný veľkou skupinou kvantitatívnych a kvalitatívnych znakov a prejavov (napr. rečou, písmom, teda primárne správaním, výrazom citov, atď.). Za osobné údaje charakterizujúce napríklad psychickú pracovnú spôsobilosť sa považujú všetky zistenia a charakteristiky objektivizujúce rozumové schopnosti a zručnosti, profil osobnosti, tvorivosti, správanie, návyky, zvyky a zlozvyky posudzovanej v fyzickej osoby, získané psychodiagnostickými postupmi a metódami (intelektové a výkonové testy, osobnostné testy a dotazníky, riadené interview, anamnestické údaje, atď.).

Psychická pracovná spôsobilosť charakterizuje dispozície jedinca vykonávať konkrétnu pracovnú funkciu, profesiu alebo činnosť a určuje prognózu úspešnosti. Psychická pracovná spôsobilosť nepatrí medzi zdravotné údaje. Zdravotná spôsobilosť na prácu (práceschopnosť verzus práceneschopnosť) obsahuje síce aj psychickú zložku, ale psychická pracovná spôsobilosť je kategória personalistická a dotýka sa najmä zdravých ľudí.

Vzhľadom na uvedené je žiadúce v súlade so Zákonom na ochranu osobných údajov č. 428/2002 Z.z. zakotviť v tejto časti návrhu ustanovenia týkajúce sa najmä:

- účelu spracovávania údajov o psychickej identite konkrétnej osoby, účelu posudzovania psychickej spôsobilosti na prácu (§ 6 zákona č. 428/2002 Z.z.),
- platnosti súhlasu dotknutej osoby (§ 7 zákona č. 428/2002 Z.z), ktorý vyžaduje jej vlastnoručný podpis
- a ďalšie práva dotknutých osôb (§ 20 zákona č. 428/2002 Z.z), vrátane práva na odpis osobných údajov získaných psychologickou činnosťou, ktoré sú predmetom spracovávania, t. j. psychologickej charakteristiky a odporúčaní poskytnutých kompetentnému žiadateľovi, zamestnávateľovi a inému oprávnenému subjektu
- potrebu registrácie tejto činnosti na Úrade na ochranu osobných údajov (§§ 24, 25 a 26 zákona č. 428/2002 Z.z), vypracovanie bezpečnostného projektu (§ 16 zákona č. 428/2002 Z.z) a ošetrenie cezhraničného prenosu osobných údajov (§ 23 zákona č. 428/2002 Z.z)

Osobitne bude treba ako prílohu novej právnej úpravy odbornej psychologickej činnost vypracovať *Vzorový katalóg osobných údajov o psychickej identite,* ktoré je odborný psychológ oprávnený podľa § 4 zákona č. 428/2002 Z.z, získavať, spracovávať, poskytovať, atď. Tento Vzorový katalóg by mal byť predlohou pre každého psychológa vykonávajúceho odbornú psychologickú činnosť pri vyplňovaní Registračného formuláru (Zoznam spracovávaných osobných údajov).

K.

Reguláciu odbornej psychologickej činnosti v Slovenskej republike (s výnimkou psychologickej činnosti, ktorá je vykonávaná podľa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov) bude vykonávať Slovenská komora psychológov podľa príslušných navrhovaných ustanovení predmetného návrhu zákona.

L.

Slovenská komora psychológov ako samosprávna stavovská organizácia bude združovať psychológov, ktorí vykonávajú svoje povolanie vo vlastnom mene a za odmenu.

II. CIELE NAVRHOVANEJ PRÁVNEJ ÚPRAVY

V predchádzajúcej časti materiálu boli určené tézy navrhovanej právnej úpravy. V tejto časti materiálu sa uvádza ich ďalšie rozpracovanie prostredníctvom cieľov, ktoré má navrhovaná právna úprava plniť. Zároveň sa uvádza ich konkrétne zdôvodnenie.

- **<u>Účel zákona o vykonávaní, regulácii a špecializačných oblastiach odbornej psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov.</u>**

Účelom zákona je vymedziť právne podmienky a spôsob vykonávania a regulácie odbornej psychologickej činnosti a jej špecializácií v Slovenskej republike

Dlhoročné skúsenosti členov psychologickej obce hovoria o tom, že v právne nejasnom prostredí nemožno zabrániť pseudoodborníkom bez príslušného psychologického vzdelania poskytovanie „psychologických" služieb dôverčivým a neinformovaným občanom a inštitúciám a dokonca médiám. Môžu tak vzniknúť ireverzibilné zmeny a nenapraviteľné škody na duševnom zdraví tak jednotlivcov ako i skupín obyvateľstva.

- **Vymedzenie predmetu odbornej psychologickej činnosti**

Tento zákon vymedzuje podmienky a spôsob vykonávania, zabezpečovania a regulácie odbornej preventívnej, interventívnej a/alebo rehabilitačnej psychologickej činnosti, ktorej cieľom je optimalizácia najmä duševného života človeka alebo skupiny ľudí v záujme zvyšovania kvality ich života v osobnom, sociálnom a pracovnom prostredí.

Psychológia ako veda o človeku sa v rámci štruktúry osobnosti, do ktorej sa ráta všeobecne duševná činnosť, duchovná dimenzia ako jedna z jej súčastí, pričom nadväzuje na biologickú a sociálnu komponentu, má za cieľ optimalizovať psychickú reguláciu správania a konania človeka, ktorá spätne vplýva na jeho biologickú stránku (telo). Je známe, že psychologická atmosféra v spoločnosti celkom zásadným spôsobom ovplyvňuje nielen duševnú pohodu obyvateľstva, ale aj jeho zdravotný stav. Napr. v 80-tych rokoch bola predčasná kardiovaskulárna úmrtnosť v bývalom Československu dvojnásobne vyššia ako v Rakúsku alebo v Nemecku a trojnásobne ako v Švajčiarsku. Tento trend pokračuje aj v súčasnosti, pričom sa k nemu pridružila drogová závislosť a s ňou stúpajúca kriminalita.

Do celkovej kvality života patria aj pozitívne medziľudské vzťahy, a to tak v rodine ako aj na pracoviskách, čo sa odráža na celkovej životnej spokojnosti človeka a v konečnom dôsledku na celkovej prosperite spoločnosti. Týmto otázkam sa intenzívne venuje sociálna psychológia, využívanie ktorej nechýba ani v psychológii politiky, ktorá doteraz nemala adekvátny priestor. (Nespochybniteľné je, že využívanie psychologickej činnosti v zmysle tohto zákona je ekonomicky prínosné, keďže pomáha zvyšovať tak psychickú ako aj fyzickú výkonnosť ako jedného z činiteľov prosperity spoločnosti.)

- **Definovanie pojmu odborná psychologická činnosť**

Odbornou psychologickou činnosťou je najmä:

a) skúmanie, výklad, ovplyvňovanie a prognostické hodnotenie správania a/alebo duševného stavu (príp. vnútorného prežívania) človeka alebo skupiny ľudí psychologickými metódami, testami, technikami a ďalšími psychologickými odbornými postupmi, ktoré zodpovedajú súčasným poznatkom psychologických vied a stavu praxe
b) psychologická diagnostika, vrátane používania psychodiagnostických metód a testov
c) psychologické poradenstvo a iné formy psychologickej intervencie
d) psychoterapia vykonávaná psychológom
e) výcvik v psychologických metódach a technikách
f) posudková, konzultačná a expertízna činnosť v odbore psychologických vied
g) vzdelávacia a výskumná odborná činnosť v odbore psychologických vied
h) odborná supervízia psychologickej činnosti vykonávaná osobou na to oprávnenou

Psychologická intervencia sa týka aj otázok pracovnej motivácie, riešenia krízových situácií až po situácie živelných a ekologických katastrof. Popri skutočnosti, že psychologický stres pri vhodnom usmernení napomáha rozvoju osobnosti,avšak na druhej strane - ako je známe - je patogénnym faktorom. Profesionálne použitie psychologických prostriedkov je nástrojom na optimálne usmernenie pôsobenia stresu, resp. na jeho prekonávanie a vyrovnávanie sa s jeho následkami. K profesionálnej forme využívania psychologických metód a techník sa samozrejme vyžaduje odborný výcvik na úrovni ich súčasného vedeckého poznania.

- **Vymedzenie základných špecializačných oblastí odbornej psychologickej činnosti**

Odborná psychologická činnosť sa v zmysle tohto zákona[1] vykonáva
a) v oblasti výchovy a vzdelávania
b) v oblasti zdravotníctva
c) v oblasti práce a organizácie
d) v inej oblasti

[1] *s výnimkou oblasti zdravotníctva, kde sa psychologická činnosť vykonáva podľa zákona č. 578/2004 Z.z.*

- **Odborná spôsobilosť na vykonávanie závislej supervidovanej a nezávislej samostatnej odbornej psychologickej činnosti a jej špecializácií**

(1) Závislú supervidovanú odbornú psychologickú činnosť môže vykonávať osoba, ktorá ukončila univerzitné vysokoškolské štúdium v odbore psychológia v trvaní najmenej päť rokov a splnila požiadavky na udelenie diplomu.
(2) Nezávislú samostatnú odbornú psychologickú činnosť a jej špecializácie môže vykonávať osoba, ktorá ukončila univerzitné vysokoškolské štúdium v odbore psychológia v trvaní najmenej päť rokov, splnila požiadavky na udelenie diplomu a vykonávala závislú supervidovanú psychologickú činnosť v trvaní najmenej jeden rok.

- **Profesné označovanie psychológa**

Psychológ, ktorý vykonáva závislú supervidovanú alebo nezávislú samostatnú psychologickú činnosť je oprávnený používať profesné označenie "psychológ" a "psychoterapeut". Tým nie je dotknuté oprávnenie na vykonávanie psychologickej činnosti a používanie označenia "psychológ" a „psychoterapeut“ podľa osobitných predpisov.

V záujme zosúladenia úrovne poskytovanej psychologickej činnosti treba pôsobnosť tohto legislatívneho predpisu uplatniť aj vo všetkých psychologických pracoviskách tak v štátnom ako aj neštátnom sektore podobne ako napr. v lekárskej komore. Ide aj o kreovanie odvolacieho inštitútu pre klientov psychologických služieb, ako aj možnosť odbornej garancie poskytovanej psychologickej činnosti.

- **Spôsob a miesto vykonávania odbornej psychologickej činnosti**

(1) Odbornú psychologickú činnosť možno vykonávať
   a) v štátnych zariadeniach v pracovnoprávnom vzťahu
   b) v neštátnych zariadeniach
   c) samostatne vo svojom mene, na vlastnú zodpovednosť a za odmenu
   d) ako činnosť spolupracujúcej osoby držiteľa oprávnenia na poskytovanie psychologickej činnosti, ktorým je fyzická osoba.

(2) Psychologická činnosť vykonávaná v neštátnych zariadeniach (s výnimkou zariadení vykonávajúcich zdravotnícku starostlivosť podľa zákona o poskytovateľoch zdravotníckej starostlivosti) alebo samostatne vo svojom mene, na vlastnú zodpovednosť a za odmenu sa vykonáva podľa tohto zákona.

- **Podmienky na vykonávanie odbornej psychologickej činnosti**

(1) Podmienky na vykonávanie psychologickej činnosti psychológov sú:
   a) odborná spôsobilosť
   b) štandardy materiálno technického vybavenia
   c) metodické zabezpečenie a supervízia
   d) bezúhonnosť

(2) Každý psychológ je povinný viesť psychologickú dokumentáciu a evidenciu.

(3) Špecifické podmienky na vykonávanie odbornej psychologickej činnosti v niektorých špecializačných oblastiach možno ustanoviť osobitným predpisom

(4) Psychologická dokumentácia sa vedie:
   (a) pre potreby psychológa a psychologického pracoviska a je jeho majetkom
   (b) v súlade s odbornými zásadami psychologickej činnosti a jej špecializáciami
   (c) v súlade s etickým kódexom
   (d) v súlade s osobitnými predpismi

Aplikácia zákona č. 199/1994 nás doviedla k poznaniu, že je potrebné rigorózne definovať odborné požiadavky na profesiu psychológa, ktorým zodpovedá jednoodborové štúdium na psychologických katedrách univerzít v trvaní päť rokov.

Pre poskytovanie kvalitnej psychologickej činnosti je nevyhnutné štandardné vybavenie psychologickými testami, škálami a prístrojovou technikou, čo nie je v súčasnosti ešte na primeranej úrovni. Táto si okrem toho vyžaduje pravidelné metodické usmerňovanie, a to aj formou odbornej supervízie.

Psychológ rešpektuje zásady vedenia dokumentácie, zavedené na príslušnom pracovisku v súlade so zákonom o ochrane osobných údajov, ale okrem toho je povinný viesť psychologickú dokumentáciu v osobitnom psychologickom archíve. Všetky nálezy, ukladané v tomto archíve spracúva a chráni v súlade s odbornými zásadami, etickým kódexom a ostatnými platnými právnymi normami. Podrobnosti vedenia psychologickej dokumentácie upraví interný predpis.

- **Povinnosť mlčanlivosti**

(1) Psychológ je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s psychologickou činnosťou s dotknutou osobou.
(2) Povinnosti mlčanlivosti môže zbaviť psychológa len klient alebo jeho zákonný zástupca. Ak by to malo byť na škodu klienta, psychológ dodrží princíp mlčanlivosti aj napriek súhlasu na jeho porušenie.
(3) Vo verejnom záujme môžu bez súhlasu klienta alebo jeho zákonného zástupcu zbaviť psychológa povinnosti mlčanlivosti orgány činné v trestnom konaní a súdy.

Uvedené rozšírenie pôvodného znenia takto reaguje na prípadne vyšetrovanie trestnej činnosti a a ústretovo reaguje na pripravovanú rekodifikáciu trestného zákona a poriadku.

- **<u>Ochrana osobných údajov osoby dotknutej psychologickou činnosťou</u>**

(1) Psychológ je povinný ochraňovať osobné údaje, ktoré o dotknutej osobe, najmä o jej psychickej identite a o jej psychických spôsobilostiach získal v súvislosti s psychologickou činnosťou.
(2) Psychológ je povinný získať súhlas dotknutej osoby, potvrdený jej vlastnoručným podpisom a rešpektovať právo dotknutej osoby na odpis osobných údajov získaných psychologickou činnosťou, ktoré sú predmetom spracovávania.
(3) Psychológ je povinný registrovať vykonávanie psychologickej činnosti na Úrade na ochranu osobných údajov a vypracovanie bezpečnostného projektu.
(4) Pri získavaní, spracovávaní a poskytovaní údajov získaných pri svojej činnosti sa psychológ riadi vzorovým katalógom osobných údajov o psychickej identite

- **<u>Regulácia odbornej psychologickej činnosti, ktorá nie je vykonávaná ako zdravotnícka starostlivosť podľa zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotníckej starostlivosti v SR</u>**

Regulácia sa vykonáva formou odborného dohľadu
(a) odborný dohľad nad odbornou psychologickou činnosťou v štátnych zariadeniach vykonáva ustanovený hlavný odborník pre vykonávanie psychologickej činnosti menovaný príslušným orgánom štátnej správy, ak príslušný orgán štátnej správy neurčí inak
(b) odborný dohľad nad odbornou psychologickou činnosťou psychológov v neštátnych zariadeniach a psychológov, ktorí vykonávajú odbornú psychologickú činnosť samostatne vo svojom mene, na vlastnú zodpovednosť a za odmenu vykonáva Slovenská komora psychológov, zriadená podľa tohto zákona

- **<u>Zriadenie Slovenskej komory psychológov</u>**

1. Zriaďuje sa Slovenská komora psychológov (ďalej len "komora") ako samosprávna stavovská organizácia, ktorá združuje psychológov na základe dobrovoľnosti.
2. Slovenská komora psychológov, zriadená podľa tohto zákona je nástupníckou organizáciou Slovenskej komory psychológov, ktorá bola zrušená zákonom č. 578/2004 Z.z.
2. Členstvo v komore je podmienkou iba na vykonávanie psychologickej činnosti podľa § 2 ods. 2.
3. Komora je právnická osoba.

4. Sídlom komory je Bratislava.

- **Poslanie komory**

Poslaním komory je presadzovať a chrániť práva a oprávnené záujmy svojich členov, zúčastňovať sa na zvyšovaní ich odbornej úrovne a ochraňovať ich stavovskú česť.

- **Úlohy komory**

Komora plní najmä tieto úlohy:

a/ pôsobí, aby jej členovia vykonávali svoje povolanie odborne a v súlade s jeho etikou a spôsobom upraveným všeobecne záväznými právnymi predpismi a poriadkami komory,
b/ na základe výsledkov osobitných odborných skúšok vydáva osvedčenia oprávňujúce vykonávať psychologickú činnosť,
c/ obhajuje práva a oprávnené profesiové a sociálne záujmy svojich členov,
d/ v spolupráci so štátnymi a s inými orgánmi alebo aj vo vlastnej pôsobnosti zabezpečuje zvyšovanie odbornosti svojich členov,
e/ spolupracuje so štátnymi orgánmi pri tvorbe právnych predpisov vzťahujúcich sa na psychologickú
činnosť a na tvorbu sadzobníka odmien za psychologické úkony,
f/ vedie zoznam členov komory (ďalej len "zoznam členov").

- **Členstvo v komore**

1. Členstvo v komore vzniká zápisom do zoznamu členov, vedeného komorou.

2. Komora zapíše do zoznamu členov komory každého, kto preukáže, že:
a/ skončil vysokoškolské štúdium v odbore psychológia,
b/ je spôsobilý na právne úkony,
c/ je bezúhonný,
d/ vyhlási, že bude plniť povinnosti člena komory,
e/ zaplatí určené zápisné.

1. Nikto nesmie byť nútený do členstva v komore a do účasti na jej činnosti.
2. Komora nesmie zasahovať do práv a povinností psychológov, ktorí nie sú jej členmi a psychologickú činnosť vykonávajú v štátnych zariadeniach.[2)]

1. Členstvo v komore zaniká:
a/ úmrtím alebo vyhlásením za mŕtveho,
b/ vystúpením z komory,
c/ vyčiarknutím zo zoznamu členov pre neplatenie členského príspevku najmenej počas jedného roka po predchádzajúcom písomnom upozornení,
d/ zrušením členstva na základe právoplatného rozhodnutia súdu o trvalom zákaze výkonu povolania,
e/ vyškrtnutím zo zoznamu členov na základe právoplatného disciplinárneho rozhodnutia o vylúčení z komory.

2. Členstvo v komore sa dočasne preruší:
a/ na žiadosť člena,

b/ na základe právoplatného rozhodnutia súdu o dočasnom zákaze výkonu povolania,

c/ počas výkonu trestu odňatia slobody,

d/ na základe právoplatného disciplinárneho rozhodnutia o dočasnom pozastavení členstva.

- **Práva člena komory**

Člen komory má právo:
a/ voliť a byť volený do orgánov komory,
b/ zúčastňovať sa na plnení úloh komory a predkladať návrhy na činnosť komory,
c/ žiadať komoru o bezplatnú právnu pomoc a v prípade súdneho sporu týkajúceho sa výkonu
psychologickej činnosti aj o sprostredkovanie zastúpenia pred súdom.
d/ na finančnú pomoc z prostriedkov komory.

- **Povinnosti člena komory**

Člen komory je povinný:
a/ vykonávať svoje povolanie odborne, v súlade s etikou a spôsobom upraveným všeobecne
záväznými právnymi predpismi,
b/ dodržiavať stanovy , rokovací poriadok, volebný poriadok a
disciplinárny poriadok,
c/ riadne platiť členské príspevky.

1. Členovia komory, ktorí sa uchádzajú o vykonávanie psychologickej činnosti (§ 2 ods.2), sú povinní podrobiť sa osobitnej skúške pred skúšobnou komisiou. Podrobnosti o spôsobe vykonania skúšok upraví skúšobný poriadok komory.

2. Skúšobnú komisiu tvoria členovia psychologickej komory, a ak ide o odbor klinická psychológia, aj predseda psychoterapeutickej spoločnosti, prípadne ním poverený zástupca.

3. Podmienkou pripustenia na skúšku podľa ods.1 je:
a/ absolvovanie aspoň trojročnej psychologickej praxe a
b/ občianska bezúhonnosť

3. Uchádzačovi, ktorý úspešne absolvoval skúšku podľa ods.1 vydá komora osvedčenie, ktoré ho oprávňuje na vykonávanie psychologickej činnosti.

- **Disciplinárna zodpovednosť**

1. Za závažné alebo opätovné porušenie povinností ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi vzťahujúcimi sa na výkon psychologickej činnosti, stanovami a poriadkami komory (§ 11 písm. b), ak nejde o trestný čin , možno uložiť tieto disciplinárne opatrenia:

a/ ústne napomenutie,
b/ písomné pokarhanie,
c/ podmienečné vyčiarknutie zo zoznamu členov komory až na dva roky.

2. Ak ide o členov komory podľa §4 ods. 2, možno uložiť tieto ďalšie disciplinárne opatrenia:

a) peňažnú pokutu až do výšky 5 000 Sk.

b) odňatie osvedčenia na samostatné vykonávanie psychologickej činnosti až na dva roky,

c) vylúčenie z komory až na päť rokov.

3. Pokuty podľa odseku 2 písm. a) sú príjmom komory.

1. O uložení disciplinárneho opatrenia rozhoduje disciplinárna komisia. Disciplinárne konanie sa začína na návrh kontrolného výboru komory (§ 2O).

2. Návrh na začatie disciplinárneho konania možno podať do troch mesiacov odo dňa, keď sa kontrolný výbor dozvedel o disciplinárnom previnení, najneskôr do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

3. Rozhodnutie o disciplinárnom opatrení podľa §13 ods.1 písm. b/ a c/ musí byť písomné a musí obsahovať okrem výroku disciplinárneho opatrenia jeho odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Na doručenie rozhodnutia sa primerane vzťahujú ustanovenia pracovnoprávnych predpisov o doručovaní. [5)]

4. Proti rozhodnutiu o uložení disciplinárneho opatrenia môže podať odvolanie postihnutý člen komory aj kontrolný výbor komory. Odvolanie možno podať do 15 dní od doručenia rozhodnutia. Odvolanie má odkladný účinok.

5. O odvolaní proti rozhodnutiu o disciplinárnom opatrení rozhoduje predsedníctvo komory, ktoré môže napadnuté rozhodnutie potvrdiť, zmeniť alebo zrušiť a vec vrátiť na nové konanie. Rozhodnutie predsedníctva komory je konečné a nemožno sa proti nemu odvolať.

6. Člen komory postihnutý podľa §13 ods. 2 písm. a/ až c/ môže sa domáhať ochrany na súde.

- **<u>Orgány komory</u>**

1. Orgánmi komory sú:

a/ valné zhromaždenie komory,
b/ predsedníctvo komory,
c/ predseda komory,
d/ kontrolný výbor komory,
e/ disciplinárna komisia.

2. Komora si zriaďuje profesijné komisie a podľa potreby aj odborné orgány a poradné orgány.

3. Funkčné obdobie orgánov komory je spravidla dvojročné.

1. Funkcie členov orgánov komory sú čestné. Za ich výkon sa poskytuje len náhrada za stratu času a preukázané náklady. Podľa finančných možností komory možno za výkon

funkcie poskytnúť aj mimoriadnu finančnú odmenu. O odmene rozhoduje valné zhromaždenie komory.

2. Funkcia predsedu komory a člena predsedníctva komory je nezlučiteľná s funkciou člena kontrolného výboru komory a člena disciplinárnej komisie. Rovnako je nezlučiteľná funkcia člena kontrolného výboru komory s funkciou člena disciplinárnej komisie.

- **Valné zhromaždenie komory**

1. Valné zhromaždenie komory je najvyšším orgánom komory. Valné zhromaždenie komory tvoria všetci členovia komory alebo delegáti volení podľa kľúča schváleného predsedníctvom komory.

2. Valné zhromaždenie komory sa schádza spravidla raz za rok. Ak o to požiada aspoň tretina členov komory alebo kontrolný výbor komory, predsedníctvo komory je povinné zvolať valné zhromaždenie komory do dvoch mesiacov odo dňa, keď žiadosť došla komore.

3. Valné zhromaždenie je schopné uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina členov komory alebo zvolených delegátov. Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných.

4. Valné zhromaždenie komory rozhoduje najmä o týchto otázkach:
a/ schvaľuje stanovy komory, ich zmeny a doplnky, etický kódex psychologickej činnosti,
volebný poriadok, rokovací poriadok, disciplinárny a skúšobný poriadok komory,
b/ určuje počet členov orgánov komory,
c/ volí a odvoláva členov orgánov komory
d/ schvaľuje rozpočet komory spravidla na jednoročné obdobie a záverečný účet,
e/ prerokúva a schvaľuje správy o činnosti predsedníctva komory a kontrolného výboru
komory,
f/ schvaľuje výšku zápisného a členských príspevkov,
g/ schvaľuje výšku náhrady za stratu času pri výkone funkcií a mimoriadne odmeny,
h/ môže zmeniť alebo zrušiť rozhodnutia predsedníctva komory, zmierniť i odpustiť disciplinárne opatrenia,
i/ uznášať sa o ďalších veciach, ktoré si vyhradí.

- **Predsedníctvo komory**

1. Predsedníctvo komory je riadiacim orgánom komory.
2. Predsedníctvo komory plní najmä tieto úlohy:
a/ volí a odvoláva predsedu komory a podpredsedu komory spomedzi členov predsedníctva komory zvolených valným zhromaždením komory,
b/ vedie zoznam členov komory a zoznam psychológov vykonávajúcich psychologickú
činnosť,
c/ vydáva na základe výsledkov skúšok osvedčenia o spôsobilosti vykonávať psychologickú činnosť

d/ zabezpečuje odbornú prípravu a výcvik psychológov a vyjadruje sa k formám pregraduálneho a postgraduálneho štúdia psychológie a o ďalších formách zvyšovania ich odbornosti,

e/ zabezpečuje dokumentačnú a informačnú činnosť pre potreby svojich členov,

f/ spolupracuje so štátnymi orgánmi pri tvorbe právnych predpisov vzťahujúcich sa na psychologickú činnosť,

g/ posudzuje a chráni oprávnené záujmy členov komory a zabezpečuje im právne rady a právnu pomoc (§10 písm. c)

h/ hospodári s majetkom komory,

i/ rozhoduje o odvolaniach podľa §14 ods. 5,

j/ plní ďalšie úlohy, ktorými ho poverí valné zhromaždenie komory.

3. Predsedníctvo komory sa schádza spravidla raz za dva mesiace.

- **Predseda komory**

1. Predseda komory:

a/ zastupuje komoru navonok,

b/ zvoláva a vedie rokovania predsedníctva komory a valného zhromaždenia komory,

c/ zabezpečuje plnenie uznesení predsedníctva komory,

d/ riadi správny aparát komory.

2. Predsedu komory počas jeho neprítomnosti zastupuje podpredseda komory.

- **Kontrolný výbor komory**

1. Kontrolný výbor komory:

a/ kontroluje plnenie uznesení valného zhromaždenia komory a predsedníctva komory,

b/ podáva návrhy na zvolanie valného zhromaždenia komory ak zistí, že činnosť komory nie je v súlade s týmto zákonom alebo so stanovami komory,

c/ podáva návrhy na začatie disciplinárneho konania podľa 14 ods. 1,

d/ kontroluje aspoň raz za rok hospodárenie s majetkom komory a vedenie účtovnej evidencie.

2. Kontrolný výbor komory má právo pozastaviť výkon rozhodnutia predsedníctva komory a predsedu komory, ak zistí, že rozhodnutie odporuje všeobecne záväznému právnemu predpisu alebo stanovám alebo poriadkom komory. Ak predsedníctvo komory alebo predseda komory nezabezpečí nápravu, kontrolný výbor predloží vec valnému zhromaždeniu komory.

3. Členovia kontrolného výboru sa môžu zúčastniť na zasadnutiach všetkých orgánov komory.

- **Disciplinárna komisia**

Disciplinárna komisia:

a/ prerokúva návrhy na disciplinárne opatrenia voči členom komory,

b/ ukladá disciplinárne opatrenia podľa §13.

- **Majetok a hospodárenie komory**

1. Majetok komory tvoria
   a/ príjmy zo zápisného,
   b/ príjmy z členských príspevkov,
   c/ príjmy z pokút podľa §13 ods. 2 písm. a),
   d/ dary, dotácie a iné príjmy získané v súlade s právnymi predpismi.

2. Komora hospodári podľa rozpočtu schváleného valným zhromaždením komory.

- **Prechodné a záverčné ustanovenia**

1. Do zvolenia výkonných orgánov komory práce súvisiace so zriaďovaním komory zabezpečuje XXX

2. XXX zvolá do dvoch mesiacov od účinnosti tohto zákona valné zhromaždenie komory a pripraví návrh jej stanov a predloží ho na prerokovanie a schválenie valnému zhromaždeniu komory.

3. Valné zhromaždenie komory na svojom prvom zasadnutí schváli predbežnú organizačnú štruktúru komory a prijme ďalšie potrebné opatrenia na zabezpečenie jej činnosti.

Psychológovia, ktorí do nadobudnutia účinnosti tohto zákona vykonávajú psychologickú činnosť bez osvedčenia alebo podľa zákona č. 578/2004 Z.z ,pričom však nepôsobia v špecializačnej oblasti zdravotníctvo, budú môcť pokračovať vo svojej činnosti, len ak dodatočne, najneskôr do jedného roka, získajú takéto osvedčenie.

ŠTVRTÁ KAPITOLA

ZHODNOTENIE FINANČNÝCH, EKONOMICKÝCH, ENVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV A VPLYVOV NA ZAMESTNANOSŤ

Navrhovaná právna úprava, návrh zákona o vykonávaní, regulácii a špecializačných oblastiach psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov nepredpokladá zvýšené požiadavky na pracovné sily. Návrh novej právnej úpravy – zákon o vykonávaní, regulácii a špecializačných oblastiach psychologickej činnosti a Slovenskej komore psychológov výrazným spôsobom neovplyvní environmentálne dopady.